

ABONAMENTUL.

În an 120 cor. (60 lei)

„în an 60 „ (30 lei)

„în an 30 „ (15 lei)

„în an 10 „ (5 lei)

„în an 50 fl. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1:50 a doua
și a treia oară C. 1:20

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Romanizare — reromanizare.

Sub acest titlu a apărut în Nrul 197 al ziarului „Deutsche Tagespost“ din Sibiu un articol prim, în care acest ziar, pornind din declarația dlui Goga făcută la una din ședințele Marei Sfat („Noi voim să romanizăm resp. să reromanizăm țara“), își exprimă nedumeririle Germanilor din România-Mare simțite pentru această declarație. Deși se mângăie în urmă cu declarațiile dlor Maniu și Vlad, făcute la 11 Aug. a. c., când Șvabii bănățeni le-au adus la cunoștință alipirea lor la România-Mare, totuși se vede din întreg articolul, că Germanii noștri sunt foarte îngrijați de viitorul lor în România-Mare.

Și mai ales se vede aceasta din primarticolul celui alt ziar fruntaș din Sibiu „Siebenbürgisch-deutsches Tageblatt“ apărut în aceeași zi în Nr. 13943, intitulat „Durere germană“. Confratele își dă aici curs liber năcazului și durerii dar mai cu seamă îngrijorării, pe care o simte acum poporul german în România-Mare, mai cu seamă după ce Germania e bătută și nu mai are cine să le stea la spate. Ce e mai mult dl F. Th. zice din cuvânt în cuvânt: „Și poate că Germania se va îngriji acum când însași e bătută și zace nimicită mai mult și înainte de toate *altfel* de fiii săi pierduți în Orient, și Apus, și Nord și Sud, decât a făcut-o până acum?”

Să ne dea voie frații noștri, Germanii din Româ-

nia-Mare, să le spunem și noi un cuvânt sincer de astădată.

Nouă ni-se pare, că dlor au interpretat greșit cuvintele dlui Goga. Dară deoarece „optimus interpret auctor“, credem, că dl Goga va și da explicațiile necesare.

Noi credem, că aceste cuvinte sunt de a se înțelege în forma aceea, că adică noi, pierzând prin stăpânirea șovinistă maghiară o mulțime de Români mai cu seamă în părțile ungurene și la orașe, vom face tot ce ne stă în putință, ca pe aceștia să-i romanizăm resp. să-i reromanizăm, dar nici la o întâmplare nu voim să facem din Sașii, Șvabii, Ungurii, Săcuii României-Mari Români.

Nu avem lipsă de așa ceva, fiindcă noi suntem în majoritate covârșitoare.

Fie siguri Germanii de intențiile noastre curate. Ceeace am făgăduit la Alba-Iulia vom da, și poate chiar și mai mult, dacă e cu putință. Noi n'am fost și nici nu vrem să fim parasiți; noi vrem să trăim din săul nostru propriu, nu din sângele și agoniseala altora. Aceasta ne-a ținut până acum, și tot aceasta ne va susține și de aici încolo. Ba părerea noastră este, că în școlile străine să nu ne impunem nici chiar limba; vor învăța-o cei ce au lipsă de ea. Știm doară de pe vremea regimului unguresc ce va să zică a învăța cu sila limba unui stat.

O nu, politica noastră nu va fi cea prusiacă și cu atât mai puțin cea ungurească. Dacă e chiar vorba de urmarea unei pilde,

avem pildele înaintașilor noștri Romani, și ale Englezilor de astăzi, cari au devenit puternici, nu prin politica de bătătură, ci prin politica singură sănătoasă a libertății.

Aceasta o spunem noi, cei dela ziarul „Unirea“, cari treceam înaintea Ungurilor de cei mai șoviniști Români și credem, că interpretăm sentimentul tuturor. (Im.)

SITUATIA.

Consiliul interaliat a pregătit o nouă notă pentru România. — Frontiera între România și Bulgaria. — Crize de guvern în Austria, Ungaria și Serbia.

Nu cunoaștem textul celei mai recente note a consiliului interaliat cătră

România,

care notă încă n'a fost intimată guvernului nostru, dar trebuie, că cuprinde o mare nedreptate, fiindcă toate ziarele franceze se ocupă cu ea, arătându-și nemulțămirea. Incestăm ce spune „Figaro“ despre nota aceasta: — „Niște asasini te-au prădat, te-au despuiat; mori de foame și de frig. În urma unor fericite împrejurări, scapi de moarte, arestezi pe hoții, cari te-au furat și cari au încă asupra lor prada, și vrei să-ți iei înapoi hainele și punga.

Să nu te atingi de ele, strigă justiția. Trebuie să aștepți ca criminalii, să fie regulați judecați, procesul sfârșit, sentința înregistrată, cheltuelile de proces lichidate...

— Dar ceea ce îmi iau înapoi mi-a fost furat. E bunul meu. Am nevoie de el.

— Nu are aface, e gajul justiției: trebuie lăsat la grefă, așteptând regularea definitivă. Până când?

Până în vecii vecilor, dacă e nevoie. E vorba de principii cari sunt eterne. Dacă nu le respecti, atât mai rău pentru tine. Atunci vom închide pentru dta pretoriul nostru. Te vei descurca singur...

Acesta este, tradus în limbajul obișnuit, și transportat din diplomație în domeniul juridic,

dialogul care se urmează între Conferență și România.

După unele știri neconfirmate, consiliul suprem, care vrea să croiască condițiunile păcii lumii, pregătește o nouă durere României, dorind, ca frontiera dinspre

Bulgaria

în Cadrilater să nu fie stabilită prin tratatul redactat de consiliu, ci prin un acord încheiat direct între cele două țări. E și aceasta — întru cât corespunde adevărului — o spălare de mâni de a lui Pilat, voină consiliului suprem să nu ia răspunderea pentru consecințe,

Tratatul de pace cu

Austria,

probabil, va provoca o criză ministerială, făcând loc guvernului de acum unui guvern format de socialiștii creștini, ori de socialiștii de sub șefa lui F. Adler. În tot cazul termenul fixat pe 7 Septembrie pentru semnarea tratatului va fi prelungit cel puțin cu câteva zile. Comisiunea adunării naționale austriace a început a discuta tratatul de pace în 3 Septembrie.

Criză de guvern se anunță și din

Ungaria,

unde sunt nemulțămiiți cu președintele Friederich, fiind omul arhiducelui Iosif. Tot năcazul e, că încă nu au dat de omul, care să fie pe placul tuturor și care să conducă, în calitate de

prezident al guvernului, alegerile pentru Adunarea națională.

Intre partidele din

Sârbia

decurg tratative pentru remanierea cabinetului actual și înlocuirea aceluia cu un guvern de concentrare sub prezidenția dlui Davidovici.

Orfanii din Răsboiu

acum trebuie ocrotiți și ajutați mai mult decât ori când altădată. În timpul prezent sunt adecă mai numărăroși orfani avizați la ajutor străin, acum e mai mare scumpetea și acum s'ar produce mai largă demoralizarea, dacă orfanii ar rămâne fără sprijin.

Biserica, statul și societatea să ia toate măsurile, ca orfanii în adevăr lipsiți să fie ajutați. Ajutorul în bani de 2—300 cor. nu-i ajutor. Cei fără părinți au trebuință înainte de toate de educație și de asigurarea unui viitor fericit și nu de o pereche de încălțăminte, ori de o cămașă. Educația și asigurarea zilei de mâne se pot avea numai în orfelinate. Numai acolo pot să-și afle în parte cel puțin părinții pierduți, cari, trăind, s'ar fi îngrijit de sufletul și de viitorul pruncilor lor.

Pentru adăpostirea zecilor de mii orfani ne lipsesc edificiile corăspunzătoare. Aici se poate ajuta așa, că statul să cedeze în scopul acestuia tuturor edificiilor sale, de cari se poate lipsi, și cari cât de cât ar corăspunde. Tot așa să deschidă și bisericile orfelinate în toate eparhiile, rămânând ca acele să se sisteze pe rând, în măsura, în care se vor putea desvoltă orfelinatele din centrele mai mari.

Se nu ne uităm, că bis dat, qui cito dat!

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau

părerii relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Cronice din Sibiu.

- Ba se mută!
- Ba nu se mută!
- Ba sigur!
- Ba de loc!
- Am informații!
- Și eu!

Într-o zi se mută C. D. R. la Cluj, în cealaltă stă.

M'am adresat unei distinse personalități din anturajul cel mai secret, care, privitor la mutarea C. D. R. la Cluj, mi-a făcut următoarele importante declarații:

— C. D. R. se mută cu siguranță la Cluj, îndatăce sunt date toate acele condiții, cari îl vor determina la așa ceva. E superfluu se vă mai spun, că în caz contrar C. D. R. nu se va muta la Cluj. Se poate însă să se mute la București ori în vre-una din capitalele provinciilor adnexate. Dar la timpul venit se mută de bunăseama. Când și unde, se va vedea în ziua, când a eșit din Sibiu.

Cu un cuvânt C. D. R. la caz că nu rămâne în Sibiu, se mută la Cluj ori airea undeva.

* * *

Trei zile am desbătut chestia aranjării Universității din Cluj. De față au fost toți membrii C. D. R. și d. Dr. Sextil Pușcariu, fost profesor la Universitatea din Cernăuți. Desbaterile au fost secrete, dar destul de sgomotoase, ca să se audă și în stradă. Aceasta nu atâta, când a venit vorba de organizarea catedrelor, cât mai mult, când s'au sulevat numele persoanelor, cari vor să le îmbrace.

Lista distinșelor persoane se va publica în toate ziarele. — Publicul va lua cunoștință, că în listă se cuprind toate numele, cari au luat cândva parte la o polemică literară sau au fost remarcați de vre-un ziar sub numele de „distinsul” nostru prietin. Cu excepția cronicarului de față, care e și distins și prietin, dar numai al — „Unirii”.

* * *

Un domn avocat spunea lucruri foarte instructive. Pertractările la judecătoria din Sibiu se fac încă tot în unghurește. Județii, sași și unguri, nu posed încă limba noului stat. Asta mai treacă, ducă-se, căci suntem încă la început. Caracteristic e, că judecătorii aceștia au rămas de pe timpul regimului unguresc, când aduceau alte sentințe și în numele altei Majestăți. Sunt între ei, cari au dictat *sute de ani* temniță grea pe capul nefericiților de Români din jur, cari le-au căzut în ghiare, după retragerea trupelor române în 1916. Pentru câte un „trăiască România mare” și „trăiască armata română”; pentru pomenirea regelui nostru Ferdinand de pe timpul acela, zeci și sute de țărani și preoți au suferit temnițe și osânde grele de pe urma sentințelor domnilor judecători de aci.

Nu zic, ca să li-se aplice acum lor ceva din ceea ce au aplicat ei altora, dar cel puțin să nu fie numiți în cercul acesta de trista amintire și detestabilă activitate. Meargă departe, în știrea Domnului, ca să nu-i mai știe nime. Căci e trist și puțin edificător, când inculpatul, osândit mai eri la zece ani temniță grea, să aibă în față acum pe același Măria-Sa, care să-i spună sentința în numele — României-mari.

* * *

Tot pentru menajarea sașilor se aplică și înțeleapta politică, care face, ca trenurile sosite dinspre Copșa și Vinț să nu aibă legătură în aceeași zi cu Făgărașul—Turnu roșu — și Agnita, iar aceste să fie puse la aceeași osândă. Astfel pasagerii sunt siliți să se dea jos la Sibiu să umble flămânzi pe strade, căci după 1½ oră nu se mai poate mânca nicăiri și să petreacă o noapte sub ceriul liber a lui Dumnezeu... Camere nu se capătă, iar la prietini te previn de regulă alții.

Ce motive au deci domnii dela tren, ca să descarce publicul în Sibiu și să-l lase pe strade? Ori nu sunt destul de bogați prăvălierii și comercianții sași, mai e nevoie și de banul aruncat în pustiu de pasagerul, care scrișnește din dinți, că-l silesc să rămână în acest oraș, unde nu are ce căuta?

* * *

Scumpete mai mare, ca în restaurantele din Sibiu nu cred să mai fie undeva în frumoasa Transilvanie. — Tot e scump și prost. Pe masă și-aduc adevărate zame de amnar, carne-fleașcă, aluate-ghici. Nu și nici când din ce ai să te îngrași în Sibiu. Numai poa-

mele sunt ireproșabile. Asta fiindcă n'au trebuit pregătite în bucătăriile restaurantelor, ci le-a făcut Dumnezeu pe pomi. Altcum nu le-ai fi mâncat probabil, decât în ora morții tale de foame. Cum faci cu celelalte bucate.

Cât despre prețuri, sunt aproape duple, ca la — Cluj. Nu mă mir, că și C. D. R. să găta să fugă la Cluj. Ba cred, că motivele principale ale acestui exodus sunt a se căuta tocmai în deranjarea păcătoasă a restaurantelor sibiene.

Cronicar.

Declarațiile senzaționale ale lui Kuhn Bela.

În privința relațiilor lui Bela Kuhn cu Bulgarii „Le Temps” publică următoarele informații, primite dela „Agenția Balcanilor” din Viena: — „Fostul dictator ungar Bela Kuhn a declarat, că prăbușirea sa se datorește refuzului consilierilor săi militari, de-a înfăptui planul pregătit de Statul-major bulgar în vederea unei ofensive comune contra aliaților. Bela Kuhn a confirmat existența unui acord între Sofia și Budapesta, acord semnat de reprezentanții dlui Gheșoff și preparat de dnii Stanciof și Stambulisky. În baza acestui acord, bolșevistii unguri și cei bulgari trebuiau să se unească pe deasupra Timocului și a Banatului, înaintând cu toate forțele lor prin Dobrogea și Bucovina, în contra Românilor. Sofia garanta succesul, care trebuia grăbit printr-o vastă mișcare bolșevistă întreprinsă la București și Belgrad. Ofițerii maghiari prea încrezători în dânsii, preferară să atace singuri, intrarea lor în România trebuind să deslănțuiască și acțiunea Bulgariei.

»Bela Kuhn a adăugat, că Samuelli, trebuia să aibă la el textul acordului, în momentul când s'a sinucis».

Oarece s'ar fi ales de Europa centrală și occidentală, dacă planul Ungurilor și al Bulgarilor lăsați înarmați, n'ar fi fost zădărnicit de politica cuminte a guvernului nostru și de vitejia soldatului român?

Ce avem de făcut la sate?

Înfăptuindu-se visul nostru străbun, România Mare, acum decurge opera însemnată a organizării. În aceasta muncă atât de însemnată trebuie să ne luăm partea cu toții și toatele, fără deosebire de rang, avere ș. a. Nizuința noastră a tuturor trebuie să fie tăria și înflorirea patriei noastre scumpe. La aceasta vom ajuta, luptând din toate puterile pentru consolidarea tuturor păturilor poporului nostru, fiindcă un popor este cu atât mai puternic, cu cât sunt mai strânse legăturile dintre păturile lui.

Problema principală a încheierii neamului e luminarea poporului dela sate, care cu atât va fi mai cult, cu atât se va apropia mai tare de intelectuali, cu atât vor fi mai mici distanțe, cari ne despart și prin urmare cu atât va fi mai solidă acea clădire la care lucrăm cu toții: la unirea tuturor Românilor într'un singur corp, care se va numi marele neam Românesc.

Luminarea poporului dela sate e datoria noastră a intelectualilor. Ei nu știe ceti, ca să se lumineze din cărți, copiii în multe locuri numai de silă cercetează școala; biserica încă o încunjură. În urmare ni-se impune datoria, ca pe altă cale să pătrundem la ei cu lumina științei. Trebuie să pornească la sate campania oamenilor culți și de inimă, pentru a împărți tuturor locuitorilor acestei țări lumina binecuvântătoare a învățaturii, în care se cuprinde gândul nostru a întregirii neamului!

Până acum nu ne prea puteam apropia de țărani, fiindcă foștii noștri stăpâni ne timbrau de agitatori și ne dețineau. Acum putem și ne e datoria s'o facem, să strigăm în gura mare țărănilor: „Deșteaptă-te, Române” și „Hai să dăm mână cu mână”, și să luptăm toți împreună și în înțelegere pentru binele și prosperarea patriei. Ei ne dau nouă pâne, noi trebuie să le dăm hrană sufletească. Să plecăm noi, cei mai puțini și mai mari la ei, cei mai mulți și mai mici, să le întindem mâna să-i ridicăm treptat tot mai sus pe calea culturii, să le arătăm calea dreaptă și să-i prevedem cu sfaturi bune; precum un bun tată și o iubitoare mamă urmează în creșterea copiilor săi.

Să studiem poporul. Insușirile bune să le întărim, iar cele rele să le coregem prin sfaturi bune și exemplul nostru. Să ridicăm starea lui materială, dându-i

povește cum să-și cultive pământul, ca să aducă roadă mai bună și cum să-și crească vitele. Să-l sfătuim, ca să îmbrățișeze cariera de meserii, ca să nu vândă ațora lână ieftin, și să cumpere cojocul și rocul scump; femeile să nu cumpere giolgiul cel scump în locul pânzei bune și frumoase ce-o pot ele pregăti acasă.

Prin ridicarea bunăstării poporului dela sate vom ajunge și alte scopuri mai înalte. Oamenii cu stare bună își vor ști griji mai bine și de sănătate va fi mai puternică construcția lor și mai redusă mortalitatea. Se vor nizuși să-și ducă copiii pe la școli mai înalte, iar aceștia reîntorcându-se în satele lor, vor propaga lumina învățaturii. Deodată cu bunăstare materială și cu adevărata cultură a țărănilor noștri se vor îmblânzi și moravurile lor cele rele, iar virtuțile, ca iubirea de Dumnezeu și de neam, se vor întări și desvolta tot mai mult. Cultura și morala stărpește relele sociale, ele sunt fundamentul, pe care se ridică viitorul unui neam.

În rezolvirea problemei atât de însemnată a ridicării poporului nostru dela sate, noi femeile trebuie să ne dăm tot concursul, fiindcă țaranul nostru va fi bogat, cult și bun numai atunci, când va avea mame și soții inteligente, înzestrate cu însușiri bune, iubitoare de neam. Istoria și viața de toate zilele întăresc adevărul acestei afirmări, care nu se poate referi numai la femeile inteligente ci și la țărance. Ca țărancele noastre să devină mame și soții exemplare, depinde mult dela femeile inteligente, cari locuiesc pe sate sau în apropierea lor. Din motivul acesta dascălița și preteasa dela sate să lucreze împreună cu femeile intelectuale dela oraș — pentru luminarea țărancei. Țărancea noastră e harnică și isteasă. Acestea două însușiri ale ei ar fi izvoare nesăcate de bogăție pentru neam, dacă n'ar avea și unele, cari subminează sănătatea și bunăstarea materială a familiei sale și totodată a întregului neam. Scăderile acestea trebuie descoperite cu prudență și discreție și să se arete cu înțelepciune și dragoste mijloacele de emendare.

prof. Marta Iepure-Fabian.

— **Contele Andrassy** s'a retras definitiv din politică. Contele a declarat, că e bolnav și nu mai are destulă energie și capacitate spre a aplană divergențele ce există între partidele maghiare. (Ag. Dacia.)

Literatură.

O mică lămurire.

Lumina te jenează, dar fi cu paciință,
Curând sosește *noaptea* și eși la biruință.

Cu câtă nerăbdare doream să vie ceasul,
Când plin de fericire din nou să-ți aud glasul;
S'ascult din nou cântarea cu nota ei hazlie
Deși-mi părea că tonul trădează tudulie.

Dorința mea fiebinte o văd azi împlinită,
Dar dă-mi voce, poete — osânda nu-i pripită?
Ori crezi că-i cu puțință, s'aduci o judecată
Când mintea ți-e cuprinsă de-o patimă 'nfocată?

Și cine-ar fi acela, să tragă la 'ndoială
Că'n mult vestitul »Zbucium« cântat cu-atâta fală
Nu iasă la iveală o patimă 'ndârjită
De-a nu-mi vedea vre-odată dorința-mi împlinită?

Dar văd și știu, poete, că'n oarba fudulie
Ce azi te stăpânește, socoți de-o jucărie
Să măhuri c'o cântare — deși nu chiar aleasă
Pe ori și cin' cutează în calea Ta să iasă.

E drept, că spun prin lume c'o pasăre își strică
Cu ciocul propriu cuibul; de-aceea zic mi-e frică,
Osânda ce-ai adus'o cu-atâta nepăsare
Să nu ceară în urmă firească răzbunare.

Prăpastia grozavă ce-o vezi atât de mare
— Cum spui la lumea toată, în ultima-ți cântare —
O văd și eu — căci uite — cuvintele-ți pocite
Ca „Pișta” și „tocile” sunt vechi și sunt tocite.

Tăcerea mea de-odată să nu te mire tare,
Căci vorbele-ți alese — e drept — că sunt în stare
S'opresc'a mele vorbe; dar mai pe sus de toate
Aceea ce mă face să tac, cred eu — că-i poate

Că prea așteți la lume — iubitul meu Ciuvic,
Originea-ți aleasă din regnul *Zoologic*.

Părintele Vasile.

Despre alegerile parlamentare se discută în toate părțile, se organizează partidele politice, se fac combinații pentru fitorii proprietari de mandate, după cari umblă unii și de cari se feresc alții. Nu-i mirare, fiindcă de ziua alegerilor ne desparte foarte puțin timp și e bine, ca oamenii se mediteze și să se sfătuiască cu înțelepciune și desinteresare asupra însușirilor, cari trebuie să caracterizeze pe cari li înzestreză cu putere de a vorbi și de a decide în numele lor.

Norocos și fericit va fi poporul nostru, dacă în frământările electorale va scoate la suprafață pe cei mai buni și pe cei mai vrednici fii ai

săi, alegând pe cei cu trecut, cu caractere frumoase, înțelepți, independenți, dar și oameni, cari știu și înțeleg se însemnează disciplina de partid.

*

Alegerile. Prelungirea termenului de înscriere în listele electorale. În urma unui ordin circular al Consiliului Dirigent, înscrierea în listele electorale a fost prelungită. Această hotărâre a fost luată avându-se în vedere numeroasele greutăți ivite în decursul acestei operații, cari au făcut ca foarte mulți cetățeni să fie lăsați afară.

După nouile termene cari s'au fixat pentru înscrierea alegătorilor, urmează ca lis-

tele acestora precum și redactarea certificatelor să fie isprăvite la 5 Septembrie, afixarea listelor să se facă la 10 Septembrie, iar reclamațiunile celor cari n'au fost înscrși în liste să se termine la 15 Septembrie.

Operația înscrierii a fost prelungită pentru aproape o lună. Cetățenii să se folosească deci, cu toții de acest ultim termen, pentru ca în alegerile de Constituanta să-și poată exercita, cu toții, dreptul lor de vot.

Informațiuni.

— **Natala gloriosului nostru Rege Ferdinand I** a fost o zi de rară însuflețire în fiecare sat și cătun românesc. În toate părțile a grăit poporul lui Dumnezeu, cerând pentru bunul său Domnitor binecuvântările cerului, iar poporului i-au grăit preoții despre vitejia, mila și dragostea, ce le arată Craiul nostru în mijlocul poporului său iubitor.

Pe unele locuri conducătorii mai multor sate cu numărul popor au sărbătorit ziua de 24 August la un loc. Așa s'a întâmplat în Sârmașul mare (jud. Cojocna), unde s'a desfășurat un prasnuc național, de care n'a mai avut Câmpia mănoasă, dar neglijată, a Transilvaniei. Au vorbit p. prot. I. Dănilă (Cățina), p. T. Groza (Balda) și primpret. Dr. O. Simu (Șarmaș).

— **Majestatea Sa Regina către studenți.** La telegrama de omagiu trimisă M. S. Reginei de către societatea studenților români, Suverana a răspuns prin următoarea telegramă:

»Adânc înduioșată de inimoașele d-voastră cuvinte, dau cele mai ferbinți urări pentru tinerețea români care prin virtuțile sale ne va păstra o sacră moștenire a eroilor dela Mărășești și a tuturor celor din anii de durere și glorie 1916—1919».

— **Sinodul diecezan din Gherla** s'a deschis în 3 Aug. c. cu invocarea Spiritului Sfânt, după care a urmat cuvântul avântat și frumos de deschidere al P. S. Sale Episcopului Dr. IULIU HOSSU, pe care îl vom publica în numărul proxim.

— **La împrumutul ardelean** s'au semnat 182 milioane cor.

— **Advocații din Constanța** au hotărât să nu ia apărarea nici unui comerciant dat în judecată pentru speculă. Pildă vrednică de urmat!

— **Un istoric al răboiului.** I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei a trimis către preoții din Moldova o circulară, prin care li roagă să știricească și să-și noteze exact și lămurit tot ce s'a întâmplat în cursul acestui răboiu în parohiile lor, și apoi datele acestea să le înainteze până la

1 Noembrie protopopiei județului, ca astfel să se poată alcătui o lucrare de tot ce s'a petrecut în timpul marelui răboiu în orașele și satele din cuprinsul Metropoliei Moldovei și Sucevei.

Le dă apoi toate îndrumările de lipsă și un chestionar foarte interesant.

Oare acelaș lucru nu l'ar putea face toți episcopii și mitropoliții din România întregită?

— **După știri** din Ecaterinovar, anunțate din Berlin, generalul Wrangel ar fi efectuat unirea între armatele Denikin și Colceag.

— **Convocare.** Incurajați de răsunetul ce l-a avut la toată clasa de mijloc apelul adresat de reunirea meseriașilor »Andreiana« din Sebeșul-săsesc, scrișii ne luăm voie a invita toate Reuniunile meseriașilor din Ardeal, Bănat și părțile ungurene la o ședință consultativă, care se va ține la 14 Septembrie a. c. orele 10 a. m. în Sibiu, în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, strada Brukenhal Nr. 17.

La această ședință se va discuta chestia ținerii unui congres al tuturor Reuniunilor de meseriași, se va fixa ziua și locul congresului și se va stabili ordinea de zi pentru congres.

Drept aceea rugăm pe Onor. Reuniuni să trimită câte 2—3 delegați la această ședință. De adăpostirea delegaților se va îngriji comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Delegații sânt rugați ca până Sâmbătă în 13 l. c., să anunțe prin depeșă sosirea lor la Sibiu. Sibiu, 25 August 1919.

Ioan Băilă m. p., preș. Reun. »Andreiana« din Sebeșul-săsesc. *Victor Tordășian* m. p., preș. Reuniunii mes. din Sibiu.

— **Mulțămintă publică.** La tradiționala petrecere românească de 10 August din Reghinul săsesc, ce s'a ținut în anul acesta de nou după atâția ani — cât pentru răboiu s'a ascuns voia bună la Români — pe lângă covârșitorul succes moral, produs de fericitele vremi, ce le-am ajuns, s'au încasat și frumoși bani în folosul școlii noastre românești de aici. E scoasă din un greu necaz prin acesta și

pusă în posibilitatea de a-și mai continua lumina, ce prin licărirea sa mereu a susținut vechi tradiții frumoase legate de ea. Numărul suprasolvenților întrecând cifra de 176, *unii chiar și cu 90 Cor.*, numele acestor marinimoși sprijinitori nu se pot înșira în Ziarele așa de scurte azi. Suma ven. curat: *Cor. 4103.* Li se exprimă înse cele mai călduroase mulțăminte pe calea aceasta. Dzeu le răsplătească sprijinirea unui scop înalt național.

Reghin, la 20 August 1919.

Pentru senatul școlar: *Ariton M. Popa*, preot, prezid.

Bibliografie.

»*Revista bisericească*«. Ne-a căzut în mână un număr din revista cu titlul de mai sus, ce apare în America sub conducerea Sf. Sale preotului Dr. Coriolan Pop Lupu. Se prezintă bine. Pe lângă mulți articoli ieșiți din peana preoților noștri misionari de acolo, în cari se

cearcă să țină în Românii de peste Ocean trează dragostea de neam și țară, cuprinde o mulțime de informații privitor la mersul trebilor politice și frumoase ilustrații ce ne arată colțuri de țări devastate și ruini de biserici rămase pe urma atacurilor germane din Franța.

Dorim contraților îndepărtați spor în munca începută.

Posta Redacției.

Dlul D. B. în C. »O mică observare la articolul: Sate fără preoți« nu se poate publica, fiindcă nu spune nimica nou.

Dlul M. I. Vorbirea, fiind întârziată, nu se poate publica. Celelalte vor veni pe rând. Mulțămite.

Dlul I. M. inv. penz. în S. Celor din București numai pe astă cale le putem aduce la cunoștință, ca să nu-și uite de cartea de »rugăciuni« Coranul, care este »cea mai adevărată și mai estinsă în lume și dorită de toate limbile«. Noi altă propagandă nu-i putem face. Nu știm ce va face »Patria« și mai cu seamă »Tribuna Socialistă«.

MAI NOU.

Ajutoare clericilor și preparanzilor.

Aflăm, că resortul cultelor și instrucțiunii publice a hotărât să acoarde pe anul școlar 1919/20 tuturor clericilor și preparanzilor, cari vor urma cursurile, ajutoare în bani, și anume: la 25% din totalitatea elevilor câte 2000 cor., iară 75% câte 1000 cor.

O mai înțeleaptă dispoziție de mult nu s'a făcut.

Vom reveni în curând.

Nr. 1334—1919 pret.

Publicațiune.

Somez pe toți negustorii, ca în termen de 3 zile dela apariția acestei publicațiuni, conform ordonanței Nr. 3850 C. a. Consiliului Dirigent, să afișeze în locurile lor de vânzare și în vitrine conspectul și prețul articlilor ce pun în vânzare.

Aceia cari vor neglija a satisface acestei ordonanțe se vor pedepsi conform art. IV, a susnumitei ordonanțe.

Blaj, la 1 Septembrie 1919.

Traian Denghel.

(87) 2 3.

primpretor s.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.